

Memoriál vyhrali lamačskí futbalisti

Z Memoriálu Ruda Petráša sa už stáva príjemná tradícia. Tretí ročník futbalového zápolenia ste si mohli vychutnať v septembri. Na víťazný pohár si napokon siahli lamačskí futbalisti. Viac o akcii si prečítate na strane 9. Foto: Mária Šimončíčová

Do zbierky na Kaplnku sv. Rozálie už prispeli prví darcovia

Na Transparentnom účte sv. Rozálie postupne pribúdajú financie, ktoré budú použité výlučne na opravu a starostlivosť o našu obľúbenú národnú kultúrnu pamiatku – Kaplnku sv. Rozálie.

Chceli by sme sa poďakovať všetkým darcom, ktorým na kaplnke záleží a prispeli na jej chod a obnovu. Prispieť na obnovu Rozáľky môžete zaslaním finančných prostriedkov na účet. Do správy pre príjemcu uveďte meno a priezvisko v prípade fyzickej osoby, alebo obchodné meno v prípade právnickej osoby. Druhý spôsob je použitie

hotovosti alebo platobnej karty v pokladni klientskeho centra, kde sa nachádza aj POS terminál. Bezdrôtový terminál nájdete aj na podujatiach mestskej časti.

Použitie prostriedkov z transparentného účtu sa bude pravidelne zverejňovať na úradnej tabuli, na webe www.lamac.sk ako aj v mesačníku Lamačan. Zbierka potrvá až do 31. decembra 2021.

Prispievať môžete na účet vedený vo VÚB banke. **IBAN: SK62 0200 0000 0043 1419 5857**

(mag)

Kultúra oživa aspoň online

Protiepidemiologické opatrenia zabrzdlili kultúrne podujatia aj v našej mestskej časti. V septembri sa však prísne obmedzenia na chvíľu uvoľnili, aby sa od októbra opäť razantne sprísnilo. My by sme vám však chceli priniesť aspoň kúsok radosti. V októbri sa preto môžete tešiť na divadielko pre deti či obľúbený formát Lamačská beseda. Obe podujatia budú prístupné online na našom youtubovom kanáli Mestská časť Bratislava – Lamač. Presné dátumy vám oznámime prostredníctvom stránky www.lamac.sk ako aj na oficiálnej facebookovej stránke Lamača.

Rozálske hody sme si užili aspoň symbolicky

AKCIE

Rozálske hody sme tento rok kvôli epidémii koronavírusu prežili v obmedzenej forme. V nedeľu, 6. septembra sa Lamačania stretli v Kaplnke sv. Rozálie na slávnostnej svätej omši, ktorú v slovenčine celebroval veľvyslanec Vatikánu na Slovensku, taliansky arcibiskup Giacomo Guido Ottonello.

Tí, ktorí sa nedostali do kaplnky, všetko sledovali vonku na obrazovke. Po omši nasledovalo oceňovanie osobností Lamača. Pred kaplnkou hrala Veselá muzika zo Stupavy a spoločne sme si, aj keď symbolicky, užili hody s vínom a domácimi štrúdlami. Poobede sa ešte v Kostole sv. Margity uskutočnil organový koncert Helmuta Hauskellera a Stanislava Šurina.

Veľvyslanec Vatikánu na Slovensku, taliansky arcibiskup Giacomo Guido Ottonello, v strede. Sprevádzal ho a tlmočil mu gréckokatolícky kňaz Andrej Škoviera, vpravo, na slávnosti bol prítomný aj Mons. Vladimír Stahovec, vľavo. Na spoločnej fotografii vidíte aj starostu Lukáša Baňackého, ktorý oceňoval osobnosti Lamača. Prijemným sprestrením slávnosti bola lamačská mládež v krojoch. Foto: MIROSLAV ČAČÍK

Ocenené osobnosti Lamača Lýdia Eckhardt, Alexandra Malíková, Rudolf Sivák, veľvyslanec Vatikánu na Slovensku Giacomo Guido Ottonello, Mons. Vladimír Stahovec, Andrej Škoviera, starosta Lukáš Baňacký a Radoslav Olekšák. Na fotografii chýba Ondrej Szitás.

Ocenené osobnosti Lamača

Lýdia Eckhardt

Prvá dáma slovenskej módy je so svojou značkou na našom trhu už 29 rokov. Charizmatická módna návrhárka a podnikateľka patrí medzi najznámejšie tváre módneho priemyslu na Slovensku. Svoje kolekcie predstavuje doma aj v zahraničí, jej modely s radosťou nosia významné osobnosti. Vo svojej tvorbe sa riadi krédom Coco Chanel: „Ten, kto vojde do môjho domu, musí sa stať mojím priateľom.“ Lýdia Eckhardt je však aj podnikateľkou, ktorá v roku 1998 získala cenu Hospodárskeho klubu Zlatý biatlec ako najúspešnejšia podnikateľka.

Rudolf Sivák

Profesor Rudolf Sivák svoj profesionálny život spojil s Ekonomickou univerzitou v Bratislave. Prešiel mnohými akademickými funkciami, bol prodekanom a dekanom Národohospodárskej fakulty, počas dvoch funkčných období stál na čele univerzity ako rektor a momentálne je prorektorom pre rozvoj. V súčasnosti naďalej pracuje na projekte medzinárodnej akreditácie univerzity, ktorú uskutočňuje prestížna akreditačná komisia z USA. Hoci by sa mohlo zdať, že svet čísel, grafov a štatistík je komplikovaný a monotónny, podľa profesora je to presne naopak.

Alexandra Malíková

Táto reprezentantka Slovenskej republiky v golfe má síce len šesťnásť rokov, no na svojom konte má už slušnú kopu titulov a víťazstiev. Za všetky spomeňme prvé miesto na Majstrovstvách Slovenska Juniorov do 12 rokov v roku 2015, bronzové priečky na Medzinárodných majstrovstvách juniorov v Slovinsku, Rakúsku a Maďarsku či druhé miesto na European Olympic Hopes Trophy v roku 2019.

Ondrej Szitás

Ondrej Szitás je pretekár v okruhovom jachtingu od roku 2016 v lodnej triede Optimist (plachetnica) a od minulého roka aj vo windsurfinhu. Vo svojej kategórii bol už dvakrát vyhlásený za jachtára roka a zoznam jeho úspechov je skutočne dlhý. V zahraničí sa blysol v Českej republike, kde si pred dvoma rokmi v Interpohári odniesol zlato. V Európskom pohári v Srbsku sa pred rokom umiestnil na druhej priečke v celkovom poradí.

Text a foto: **Marína Gorghetto**

Školský rok sa začal netradične

SAMOSPRÁVA

Začiatok školského roka sa v Lamači niesol v duchu prísnych hygienických opatrení. Takto ho hodnotia riaditeľky materskej školy a základnej školy.

Barbora Liptáková
Riaditeľka Materskej školy Heyrovského 4 s elokovaným pracoviskom Malokarpatské nám. 6

V snahe zamedziť zhromažďovaniu veľkého množstva detí a rodičov na školskom dvore sme zabezpečili dva vstupy do škôlky. Rodičia prvákov mali povolený vstup do budovy pre čo najplynulejšiu adaptáciu a pohodu nových detí. Ostatní odovzdávali deti službukonajúcemu personálu pri vstupných vchodoch. Deti aj rodičia plne akceptovali sprísnené opatrenia, boli chápvaví a situáciu zvládli veľmi dobre. Veľmi nás potešila zodpovednosť našich rodičov, ktorí si všetku

potrebnú dokumentáciu našťudovali na našej webovej stránke.

Od prvého dňa až po súčasnosť prebieha povereným personálom vykonávanie ranného filtra, meranie teploty a dezinfekcia rúk, aby mohli rodičia bez obáv nechať dieťa v kolektíve, kde sa nebudú nachádzať choré deti. Pani učiteľky pripravili pre deti na začiatok školského roka výzdobu, zakúpili sa nové hračky a pripravilo sa množstvo aktivít. Dúfame, že súčasná epidemiologická situácia sa bude každým dňom zlepšovať a naša materská škola bude zakrátko fungovať v normálnom režime ako tomu bolo do marca tohto roku.

Alena Petáková
Riaditeľka Základnej školy na Malokarpatskom námestí

Škola všetky priestory vydezinfikovala, osadila stojany s dezinfekciou, do každej triedy zabezpečila mydlá, papierové vreckovky, vlhčené utierky a teplomer. Takto pripravení sme 2. septembra začali privítaním prvákov. Bohužiaľ otvorenie sa nemohlo konať slávnostne v kine, ale každá prvá trieda mala svoj priestor, kde sme privítali prvákov a rodičom sme povedali základné informácie.

Tento školský rok máme 583 žiakov, čo je o 32 žiakov viac oproti minulému školskému roku. Počas prázdnin

sme museli upraviť šatňu na triedu a šatňové skrinky dať na chodbu. Vzhľadom na počet žiakov nám chýba ďalšia učebňa informatiky a jazykové laboratórium. A nestačia nám už ani dve telocvične, lebo máme toľko skupín na telesnú výchovu, že sa musia deliť o telocvičňu.

Zatiaľ sa nám darí zvládať situáciu ohľadom ochorenia COVID-19 dobre. Všetci sa snažíme optimisticky myslieť a preto sme si do plánu na tento školský rok dali aktivity, ktoré bežne robievame. Dúfame, že na konci školského roka skonštatujeme, že sme ich všetky aj realizovali.

(mag)

Prípravy na novom rozpočte už odštartovali

Naša mestská časť zahájila začiatkom septembra prípravu rozpočtu pre roky 2021 až 2023.

V nasledujúcich týždňoch bude prebiehať viacero stretnutí na úrovni vedenia mestskej časti, organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti, ako aj na úrovni vedúcich zamestnancov jednotlivých organizačných útvarov miestneho úradu. Dôležitým momentom je nadstavba základnej školy ako hlavnej investičnej aktivity, od ktorej sa všetko odvíja.

Priestor na vyjadrenie k návrhu dostanú aj členovia odborných komisií po zosumarizovaní základných dát, ktoré budú tvoriť kostru rozpočtu pre rok 2021, ako aj výhľadovo pre roky 2022 a 2023.

Dôležitým momentom pri zostavovaní rozpočtu bude stanovenie si priorit volených zástupcov mestskej časti a tiež zadefinovanie nevyhnutných prevádzkových nákladov pre bežný chod miestneho úradu a mestskej časti Bratislava – Lamač, ktorého vý-

kon vyplýva zo zákonných povinností samosprávy.

Celý proces by mal byť zavŕšený začiatkom decembra, kedy sa predkladá do miestneho zastupiteľstva. Ak sa na jeho znení všetci zhodnú, mal by byť schválený. V prípade, že sa rozpočet bude schvaľovať neskôr, mestská časť prejde do provizória, v ktorom sa pridrža predchádzajúceho roku, až dokiaľ sa nový rozpočet neschváli.

(mkm)

Prebehla veľká revitalizácia detských ihrísk

TÉMA

Detské ihriská prechádzali v uplynulých mesiacoch rozsiahlymi úpravami na základe kontroly, ktorú dala mestská časť vykonať revíznemu technikovi. Práve z tohto dôvodu boli niektoré hracie prvky dočasne nepoužiteľné. Na väčšine ihrísk sa totiž vymieňali dopadové plochy. A nielen tie.

Prebiehalo taktiež dosádzanie nového mobiliáru, upratovanie či maľovanie hracích prvkov. „Počas augusta a septembra sme vymieňali dopadové plochy pod hojdačkami a šmykľavkami na všetkých ihriskách. Pod hojdačkami, kde nie je až taká veľká výška dopadu, sme boli schopní zrecyklovať aj staré dopadové plochy,“ hodnotí vedúca referátu kultúry a športu Mária Šimončíčová, ktorá mala revitalizáciu ihrísk pod palcom. Prečítajte si, aké zmeny sa udiali na konkrétnych ihriskách.

Na budúci rok sa budú meniť veľké a malé futbalové bránky ako aj basketbalové koše vo voľnočasovom areáli. V pláne je aj revitalizácia ihriska na Studenohorskej 35.

■ **Studenohorská 5** – V rámci septembrovej dobrovoľníckej akcie Naše mesto Nadácie Pontis sa namaľovali herné prvky, betónové bludisko,

Detské ihrisko na Bakošovej získalo novú farebnú tvár vďaka dobrovoľníckej akcii zamestnancov miestneho úradu.

piesková vanička, ako aj drevené prvky. 24 kusov drevených lavičiek sa čoskoro vymení za lavičky z ekoplastu, ktoré už nebude potrebné udržiavať.

■ **Heyrovského 16** – Tento priestor zrevitalizovali členovia a dobrovoľníci Rodinného centra Obláčik, ktorý na to použil financie z participatívneho rozpočtu. „Zároveň sme tu museli odstrániť jednu z dvoch prevažovačiek, nakoľko boli príliš blízko seba. Podľa predpisov totiž musia byť minimálne 1,5 metra od seba,“ hovorí referentka revitalizácie verejných priestranstiev Magdaléna Hammerová.

■ **Bakošova ulica** – ihrisko bolo v rámci septembrovej dobrovoľníckej akcie zamestnancov miestneho úradu kompletne vyzametané, upratané a vymaľované.

■ **Sabena na Malokarpatskom námestí** – toto ihrisko čoskoro prejde výraznou rekonštrukciou. Práve sem totiž poputuje 35 000 eur z priorit mestského poslanca Igora Polakoviča. A z rozpočtu mestskej časti je na túto aktivitu vyčlenených ďalších 21 000 eur.

■ **Ihriská spadajúce pod materskú školu** – Na Heyrovského ulici pribudlo nové futbalové ihrisko zo zatrávňovacích dlaždíc a dopadová plocha pod nový hrací prvok. V areáli škôlky na Malokarpatskom námestí sa opravil kotoč a pod hracím prvkom sa položila dopadová plocha. V oboch areáloch pribudli aj nové zastrešenia nad pieskoviskami a vymenili sa pružinové hojdačky.

Marína Gorghetto
Foto: Mária Šimončíčová

Lamačania pomohli zatopenej obci

Obcou Chminianske Jakubovany na východe Slovenska sa koncom augusta prehnala veľká voda. Nečakaná záplava dostala do ťažkej situácie tamojších obyvateľov, z ktorých je väčšia časť zo sociálne vylúčenej komunity a stovky ľudí zrazu nemalo kde spať.

Naša mestská časť sa rozhodla Chminianskym Jakubovanom okamžite pomôcť a vyhlásila materiálnu zbierku. Na výzvu starostu Lukáša Baňackého zareagovalo množstvo Lamačanov, ktorí počas dvoch dní nosili do Centra sociálnych služieb Lamač igelitové tašky plné trvanlivých potravín, hygienických potrieb a šatstva pre

deti a dospelých. Niekoľko plných tašiek priniesli aj za kolegov poslanci miestneho zastupiteľstva Veronika Hagovská, Petronela Klačanská a Matúš Harmaňoš.

Spoločne sme vrchovato naplnili dve veľké autá, ktoré na východ odšofoval

starosta a vedúci samostatného referátu územnoplánovacích činností, projektového riadenia a životného prostredia Miroslav Širgel. Do tímu pribrali aj vedúceho oddelenia vnútornej správy, právnych, klientskych a sociálnych služieb Tomáša Pénzeša cez ktorého úsek – Centrum sociálnych služieb sa táto zbierka technicky zabezpečila.

Chceli by sme sa poďakovať všetkým Lamačanom, ktorým nebol osud obyvateľov Chminianskych Jakubovian ľahostajný. Rýchlosť, s akou ste sa dokázali zmobilizovať, bola obdivuhodná.

(mag)

Nadviazali sme spoluprácu s bratislavskými organizáciami

AKTUALITY

Organizačný výbor 5. ročníka Lamačského fotomaratónu inicioval v septembri vlastivednú vychádzku Uličkami starého Lamača, ktorá bola poďakovaním pre prihlásených účastníkov. Viac ako dvadsať dospelých a päť detí sa zišlo pred bránou Lamačského cintorína.

Vychádzku dopĺňal zaujímavý výklad certifikovanej turistickej sprievodkyne Andrey Turanskej z organizácie Bratislava Tourist Board, ktorá realizuje bezplatné prehliadky v mestských častiach v rámci projektu Turistom vo vlastnom meste.

Súčasťou tohto projektu sú aj rozhovory so starostami všetkých mestských častí, ktoré čoskoro odvysielala TV Bratislava. Lamač, jeho históriu, pamiatky,

Lamačanov vlastivedná vychádzka zaujala.

aj miesta, ktoré stoja za to predstavil náš starosta Lukáš Baňacký.

Cez leto sme taktiež začali spoluprácu s Bratislavským kultúrnym a infor-

mačným strediskom, na ktorého projektoch sa radi zúčastníme.

(zub, mag)

Foto: Zuzana Brnoliaková

V Lamači vysadia 80 stromov

Bratislava prichádza s iniciatívou 10 000 stromov, ktorá má pomôcť systematickej obnove a udržateľnosti drevín v meste. Mesto potrebuje viac stromov a kríkov v parkoch, ale aj priamo v uliciach, kde teraz chýbajú. Do roku 2022 je cieľom vysadiť 10 000 drevín navyše a vytvoriť tri nové mestské aleje.

„Stromy v lete chránia naše mesto

pred prehrievaním, zlepšujú kvalitu ovzdušia, zmierňujú následky prívlačných dažďov a poskytujú útočisko pre živočíchy a dôležitý hmyz. Ulice so stromami sú krajšie a jednoducho sa v nich cítíme príjemnejšie. Zeleň je preto jednou z našich priorit,“ povedal primátor Bratislavy Matúš Vallo.

Spolu s mestskými časťami pripravuje hlavné mesto aj pasportizáciu zelene,

ktorá napomôže k celkovému prehľadu o drevinách v meste.

Dobrou správou je, že v rámci tejto iniciatívy by malo v Lamači pribudnúť 80 stromov. Podľa hovorkyne oddelenia komunikácie a marketingu kancelárie primátora hlavného mesta Kataríny Rajčanovej ide o predbežné číslo.

(mag)

Julie Klassen: Historky z Ivy Hillu

KNIHA MESIACA

V knižnici Lamač čoskoro nájdete aj kolekciu troch titulov od Julie Klassen – Hostinec v Ivy Hille, Panie z Ivy Cottage a Nevesta z Ivy Greenu. Preneste sa do anglickej dedinky Ivy Hill, kde ľudí spájajú pevné priateľstvá,

kde láska kvitne a tajomstvá čakajú na svoje odhalenie. Košatý príbeh plný romantiky aj nečakaných zvrátov je na jesenné večery tým pravým spoločníkom.

(mag)

Objednajte si knihy online

V knižnici je od 1. októbra k dispozícii aj nový online katalóg, ktorý nájdete na stránke www.lamac.sk v sekcii Kultúra / Miestna knižnica. Objednajte si knihy z pohodlia domova cez internet a do piatich dní si ich môžete vyzdvihnúť priamo v knižnici.

realX

tu žijem,
tu pracujem

0903 780013
info@real-x.sk

Marta Dobiašová
licencovaný realitný maklér
pre Lamač

Prvá konzultácia aj právne poradenstvo
ohľadom nehnuteľnosti
nezáväzne a zadarmo

Stromčeky Na barine sa ešte dajú zachrániť

SAMOSPRÁVA

Oproti športovej hale Na barine sú stromčeky, ktoré by v budúcnosti mali tvoriť alej a poskytnúť nám tieň v horúčavách. Lamačania sa však už dlhé mesiace pozerajú na to, ako vysychajú. Zisťovali sme, ako ďalej.

Ide o náhradnú výsadbu drevín, ktorú naša mestská časť nariadila rodine, ktorá si neželá byť menovaná, za vyrúbané stromy na jej pozemku pri stavbe rodinného domu. Manželia výsadbu zobrali zodpovedne, najali si profesionálnu firmu a na určené miesto nechali vysadiť jarabiny. Letné mesiace však boli minulý rok mimoriadne suché a v oblasti sa nedá napojiť na zdroj vody. Manžel zalieval stromčeky vedrami s vodou, čo však nebolo dostačujúce. Obzvlášť, keď každý stromček potrebuje dva až trikrát do roka veľký prísun vody – až 150 litrov. Rodina rozmýšľala nad možnosťou zavlažovacích vakov, ani tie by však vysychaniu drevín počas horúčav nezabránili. Pokúšali sa zabezpečiť aj cisternu či pomoc dobrovoľných hasičov z Dúbravky, no ani toto nevyšlo. „Máme jednoznačne záujem na tom, aby sa stromčeky ujali a zdravé sa rozrastali a skrášľovali okolie. Ich výsadbu sme zrealizovali pomocou odborníka a použili sme na ňu značné finančné prostriedky,“ konštatuje manžel.

Voda bude z haly

Stromčeky chýtrali čoraz viac a začala sa objavovať potreba ich obmeny. Bez vyriešenia zavlažovania by to však nemalo zmysel, nakoľko by aj nové kúsky vyschli. Našťastie sa podľa referenta

Stromčeky Na barine oproti športovej hale môžu pri správnej starostlivosti významne spríjemniť okolie.

životného prostredia a odpadového hospodárstva Mareka Poláša objavilo riešenie v podobe čerstvej dohody so správcom športovej haly, ktorý vie dodať vodu. „Vďaka tejto dohode budú môcť manželia stromčeky polievať. Na jar budúceho roku by sa tie uschnuté

dreviny, pokiaľ sa nespamätajú, mali vymeniť,“ dodáva Marek Poláš.

Keď je totiž nariadená náhradná výsadba, samotným vysadením sa to nekončí a starostlivosť o dreviny prebieha aj naďalej tak, ako v tomto prípade.

(mag)

Nadstavba základnej školy bude stáť 4,1 milióna

Rok 2020 je rokom prípravy a realizácie hlavných projektových zámerov tohto volebného obdobia. Najväčším projektom je zväčšenie kapacity základnej školy, pod čím rozumieme nové triedy, kabinety a novú multifunkčnú sálu, ktorá by neslúžila len pre potreby školy, ale aj pre usporadúvanie kultúrnych a spoločenských podujatí.

Starosta Lukáš Baňacký v rozhovore pre Lamačan pred rokom avizoval, že sa spolu s poslancami dohodol, že hlavnou investičnou aktivitou tohto volebného obdobia bude školstvo a predškolské zariadenia.

„Termín je šibeničný, stavebné povolenie musíme mať hotové do 30.6.2020. Predtým musíme urobiť zmeny územného plánu zóny. Ak sa nám to však podarí, v roku 2020 zahájime najvýznamnejší investičný projekt v histórii mestskej časti Bratislava – Lamač,“ povedal v decembri.

Vďaka nasadeniu a intenzívnej práci zamestnancov miestneho úradu sa tieto ciele podarilo naplniť a naša mestská časť tak má od júna v ruke stavebné povolenie. „Máme spracovaný aj realizačný projekt s rozpočtom, ktorý predpokladá výšku investície zhruba 4,1 milióna eur. Teraz už

len čakáme na vyhlásenie výzvy z Bratislavského samosprávneho kraja na dotáciu o nenávratný finančný príspevok, ktorý by mohol byť až do výšky 3 miliónov eur.

Po tejto administratívnej stránke sme pripravení so stavebným povolením, projektovou dokumentáciou, rozpočtom a ďalšími potrebnými náležitosťami. Následne nás čaká vysúťaženie dodávateľa a samotná stavebná realizácia,“ informuje vedúci samostatného referátu územno-plánovacích činností, projektového riadenia a životného prostredia Miroslav Širgel.

(mag)

Miroslav Širgel: „Verím, že SAMOSPRAVA cyklomost bude hotový čoskoro“

Zoznámte sa s Miroslavom Širgelom - novým vedúcim samostatného referátu územnoplánovacích činností, projektového riadenia a životného prostredia.

Vyštudovaný dopravný inžinier pracoval štrnásť rokov v Transpetrole, odkiaľ sa pred šiestimi rokmi presunul do samosprávy na miestny úrad v Prešove, kde vyhral konkurz na vedúceho oddelenia dopravy, životného prostredia a energetiky. Tam sa mu podarilo odštartovať niekoľko kvalitných a oceňovaných projektov. „Najviac som hrdý na generel dopravy mesta Prešov. Na jeho základe sa nastavuje rozvoj a vývoj dopravy v meste, je taktiež podkladom územného plánu. Do územného plánu sme s kolegami preklápali aj generel cyklistickej dopravy, participoval som i na rôznych výzvach z európskych štrukturálnych fondov,“ rekapituluje.

Zásluhy má aj na cyklozeleznicike Sigord, ktorá prepája Prešov s viacerými obcami či na projekte koordinácie cestnej dopravnej signalizácie na najvyťaženejšej ceste smerom do Vranova nad Topľou.

Z Prešova na Magistrát hlavného mesta

Na východe Slovenska pobudol do roku 2016. Vtedy totiž vyhral konkurz na pozíciu vedúceho oddelenia dopravného inžinierstva Magistrátu hlavného mesta a premiestnil sa do Bratislavy. Práve tam sa spoznal s vtedajším vicestarostom Lamača Lukášom Baňackým, s ktorým riešil projekt cyklomostu spájajúceho Lamač a Dúbravku. „Mimochodom, projekt je v plnom prúde a momentálne je jednou z mojich hlavných priorít na miestnom úrade. Verím, že čoskoro sa papierová časť ukončí a my sa preklopíme do realizačnej fázy a do Dúbravky sa čoskoro budeme premiestňovať na bicykli,“ hovorí.

Miroslav Širgel začiatkom tohto roka prijal ponuku starostu Lukáša Baňackého a začiatkom júla obsadil ponúkanú pozíciu. „Starosta ma presvedčil svojou víziou a prístupom. Presvedčil ma, že aj v takej

Miroslav Širgel s manželkou počas Malých hodov. Na našich podujatiach sa vždy rád zúčastní.

malej miestnej samospráve akou je Lamač, vieme robiť veľké veci,“ prezrádza ako sa z magistrátu dostal k nám. Na oddelení má podľa vlastných slov kvalitných ľudí, ktorí sú jeho základom. „Máme veľmi dobrú architektku Evu Kutišovú. Sľubnou posilou je taktiež Viktória Gasiorová, ktorá má široký záber od samostatných stanovísk mestskej časti k investičným zámerom, až po koncepčné riešenie verejných priestranstiev. Výrazným prínosom je aj Magdaléna Hammerová, ktorá má na starosti mobiliár, detské ihriská a všetky voľnočasové priestory. Rovnako dôležitými sú aj skúsení kolegovia Marek Poláš, ktorý pokrýva životné prostredie a Blažena Kusá, ktorá koordinuje prácu v teréne a má pod palcom pracovníkov komunálnych služieb,“ predstavuje svoje oddelenie.

Celé oddelenie cez leto neoddychovalo a poctivo pracovalo na rozbehnutých projektoch. Vďaka tomu sa v týchto

dňoch robí na revitalizácii spodnej časti tartanovej dráhy v areáli základnej školy, ktorá sa mení na oddychovú kľudovú zónu s dažďovou záhradou či pocitovým chodníkom. Mala by byť hotová už na jeseň. V pláne je aj ukončenie územného plánu zóny Zečák začiatkom budúceho roka. „Ďalšou výzvou je pre mňa dokončenie Malokarpatského námestia a realizácia prác jeho tretej etapy, v rámci ktorej pribudne ďalšia zeleň, lavičky aj hracie prvky. Z výhľadových projektov ma najviac trápi parkovacia politika. Keď ju magistrát rozbehne, Lamač sa pripojí. No ak sa na tomto poli nebude nič diať, tak si ju rozbehneme sami. Taktiež pracujeme na veľkom projekte revitalizácie okolia Vrančovičovej ulice. Chceme odkryť potôčik, urobiť tam oddychovú zónu s lavičkami. Toto je však dlhodobý plán,“ dodáva Miroslav Širgel.

Marína Gorghetto

Radoslav Olekšák: „Do Lamača som doniesol skoro 3 milióny eur.“

ROZHOVOR

Radoslav Olekšák je miestnym poslancom od roku 2002, je teda akýmsi matadorom našej komunálnej politiky. Šestnásť rokov bol predsedom finančnej komisie, podľa vlastných slov sa venuje najmä zháňaniu peňazí pre našu mestskú časť. Leto trávil na chate v Oščadnici, od septembra ho môžete opäť stretnúť v uliciach Lamača.

Rozhovor vznikol po mimoriadnom zasadnutí miestneho zastupiteľstva 15. júna 2020.

Prečo ste pred rokmi vstúpili do komunálnej politiky?

Mojou ambíciou bolo meniť veci. Aktívne hľadám riešenia a spôsoby, aby sa veci pohýnali dopredu. Aby Lamač nebol zaspätý, ale aby sa rozvíjal. Preto ma mrzí situácia, ktorá nastala počas ostatných dvoch rokov, že sme niekde zastali. Tento rozhovor robíme na Malokarpatskom námestí v deň keď sme schvaľovali zmenu územného plánu tohto námestia kvôli nadstavbe školy a každý vidí, že námestie vyzerá katastrofálne. Burina, betón, staré žlté zábradlie, lavičky ako po sto rokoch. Poznám veľa ľudí, ktorým sa naše námestie v takomto stave nepáči. Námestie nás stálo totiž 500 000 eur a výsledok je taký, že na ňom nemáme ani LED lampy, ale len obyčajné svietidlá, ktoré sa používajú na diaľniciach.

Tu však možno oponovať, že stav námestia ste ako poslanec mali počas uplynulých rokov aj vo vlastných rukách.

V roku 2009 prišiel terajší starosta pán Baňacký ako zástupca talianskeho investora s návrhom prestavby námestia. Dobré si pamätáme, že to tu malo byť zastavané bytmi, mali sa vyrúbať stromy. Ja som žiadal o kompromis. Chceli sme tento návrh upraviť, aby nebolo zastavané kino a krásny výhľad na Karpaty, ale investor trval na pôvodnom koncepte. Preto Lamačania projekt neodsúhlasili a spísali najväčšiu petíciu. Preto sa potom schvaľoval územný plán zóny Malokarpatského námestia, kde sa dávali regulatívy ohľadom výšok a ostatných funkcií. Nadstavba s bytmi bývalého nákupného centra, na ktorú sa dívame, bola robená v roku 2004 za pána Šramka. Jediný kto bol proti tomu, bola poslankyňa Marta Janyšková a ja. Vedeli sme, že je to nekvalitný projekt a tieto byty sa na námestie vôbec nemali pustiť, lebo je to katastrofa.

Ktorú z vecí, ktoré sa vám podarili presadiť, by ste zvýraznili?

Som finančník, ekonóm. Robil som na ministerstve financií, chcem zháňať peniaze pre našu mestskú časť. Keď som bol mestským poslancom, doniesol som do Lamača takmer 3 milióny eur. Držím palce súčasnému mestskému poslancovi, aby za štyri roky doniesol aspoň desatinu z tejto sumy.

Skúsme konkrétnejšie „zásluhy“.

Dokončil sa chodník a časť cesty na Vrančovičovej ulici, urobili sa dva osvetlené prechody na Hodonínskej ulici, svetelná Križovatka pri Pantlovi a po štyridsiatich rokoch sa zrekonštruovali chodníky a cesty na Podháji, Lamačskej a Hodonínskej ulici. Zasadil som sa o nové zastávky a vyššiu kvalitu MHD. Vymenili sa výtahy v Domove seniorov a podarilo sa zachovať ako príjem do nášho rozpočtu solidaritu v sume 278 000 eur, ktorú teraz nám platí mesto.

Čo sa, naopak, nepodarilo podľa plánu?

Veľmi ma mrzí ako dopadol kopec Háj. Všetci Lamačania si pamätajú, že v minulosti taký zarastený nebol. Býval to holý kopec, kde sa hrali a sánkovali deti, ľudia sedávali na lavičkách a opaľovali sa. Bol by som veľmi rád, keby sme pomocou externých zdrojov v spolupráci s našim urbárom premenili tento kopec na miesto stretávania a oddychu, kde by mohli byť altánky, miesta na opekanie, detské ihriská. V poľskej Muszynie som videl niečo podobné, nad dedinou sa týči krásna rozhľadňa i zážitková reštaurácia.

Zažili ste niekoľkých starostov, skúste ich v skratke zhodnotiť.

Sú tri typy starostov. Vizionár, vybavovač a údržbár. Pán Šramko bol tým údržbárom, daný stav udržiaval. Pani Keltošová bola tou vizionárkou a vybavovačkou. Vybavila kúpalisko, cesty, nový miestny úrad, či zimný štadión. Práve jej funkčné obdobie rokov 2006 - 2010 bolo podľa mňa obdobím najväčšieho rozvoja Lamača. Nevieť však, ako mám definovať pána Baňackého.

Otvoríme aj kontroverznú tému, ktorou je zahratie hymny slovenského vojnového štátu v roku 2019 a skladby Rež a rúbaj v roku 2016. Obe piesne ste dali v miestnom rozhlase pre vášho kamaráta zahráť vy a tieto počiny vzbudili pohoršenie vo viacerých médiách. Ako kauzy vnímate odstupom času?

Je fajn, keď po 18 rokoch v komunálnej politike riešime zahratú pesničku v rozhlase. Máme jubilanta, ktorý má 18. apríla narodeniny, vybral si pesničku a dal si ju zahráť v rozhlase. Čo je na tých skladbách zlé? Bol som v roku 2016 kvôli tomu aj na polícii na Krajskom riaditeľstve vypovedať takmer dve hodiny. Pesnička nie je zakázaná, vyšetrovateľ povedal, že všetko je v poriadku. Nemáme predsa zoznam zakázaných pesničiek. To je moje stanovisko.

Budete o dva roky do miestneho zastupiteľstva kandidovať opäť? Nie ste z politiky už unavený?

Uvidím, ako mi bude slúžiť zdravie, ale som teraz trochu nabudený z toho, že je veľmi veľa ľudí nešťastných ako to v Lamači teraz funguje. Takže porozmýšľam.

Marína Gorghetto

Memoriál Ruda Petráša vyhrali lamačskí futbalisti

AKCIE

Lamačský tím A sa tešil z víťazstva

Na futbalovom štadióne sa v polovíčke septembra uskutočnil už tretí ročník futbalového Memoriálu Ruda Petráša. Športová udalosť, ktorú pred rokmi vymyslel a zrealizoval starosta Lukáš Baňacký, tento rok opäť vyšla na jednotku. Mimoriadne príjemné slnečné počasie prilákalo na tribúnu divákov, ktorých však pre platné

epidemiologické opatrenia, mohol byť len obmedzený počet.

Na memoriáli sa organizačne podieľali, okrem dobrovoľníkov z radov rodičov malých futbalistov a fanúšikov, Futbalový klub Lamač s Miestnym úradom Bratislava-Lamač. Veľká vďaka patrí aj trénerom Dušanovi Lukáčovi a Ferovi Polákovi,

ktorí sú pre túto športovú udalosť kľúčoví. Súťažili štyri družstvá, z ktorých víťazne vyšiel Lamač A.

Celkové poradie:

- 1. miesto - Lamač A**
- 2. miesto - Vrakuňa**
- 3. miesto - Lamač B**
- 4. miesto - Šenkvice**

Starosta Lukáš Baňacký odovzdáva cenu najlepšiemu strelcovi, teda strelkyni turnaja, Natálii Viciánovej z FK Lamač A.

(mag)

Foto: Mária Šimončíčová

Vďaka akcii Naše mesto je naše okolie čistejšie

AKCIE

Dobrovoľníci vyzbierali z nelegálnej skládky 60 vriec odpadu.

Lamač sa aj tento rok zapojil do najväčšieho podujatia firemného dobrovoľníctva na Slovensku s názvom Naše mesto, ktorý pravidelne organizuje nadácia Pontis. Dobrovoľníci z rôznych firiem skrášľovali a čistili našu mestskú časť na troch miestach. Na detskom ihrisku na Studenohorskej ulici vymalovali betónové plochy a všetky lavičky. Ďalšia skupina

sa vybrala čistiť obrubníky v uliciach starého Lamača a tretia skupina vyčistila nelegálnu skládku pri TESCO Lamač. Všetky pomôcky ako rukavice, palice, náradie, farby, ako aj pristavenie kontajnera koordinovali a na prácach sa aktívne podieľali pracovníci miestneho úradu.

Foto: Marína Gorghetto a Veronika Hagovská

V uliciach starého Lamača partiu koordinovala Blažena Kusá z miestneho úradu, vľavo.

Na ihrisku na Studenohorskej ulici priložili ruku k dielu aj Mária Šimončíčová, vľavo, s Magdalénou Hammerovou, vpravo, z miestneho úradu.

Michal Milan Harminc: Architekt OSOBNOSŤ stredoeurópskeho významu

Viete o tom, že v Lamači nájdete aj rukopis architekta stredoeurópskeho významu Milana Michala Harminca? Práve on je totiž staviteľom Kostola sv. Margity. Minulý rok sme si pripomenuli 150. výročie jeho narodenia a zároveň 55. výročie úmrtia.

Michal Milan Harminc sa narodil 7. októbra 1869 neďaleko Báčskeho Petrovca, na území terajšieho Srbska. Z domu odišiel už ako sedemnášťročný s odhodlaním stať sa staviteľom. Jeho kroky viedli do Budapešti, kde sa po praxi zamestnal u známeho peštianskeho staviteľa Jána Nepomuka Bobuľu z Liptova. Bol aktívnym členom a podporovateľom miestneho Slovenského spolku a už počas svojich tovarišských čias sa zúčastnil na stavbe budapeštianskeho pamätníka na Námestí hrdinov.

Ako 28-ročný si založil vlastnú projekčnú a staveľskú kanceláriu a v roku 1908 zložil štátnu staveľskú skúšku. Projektom budovy Starého národného múzea v Martine tak získal diplom a titul staviteľa.

M. M. Harminc projektoval množstvo významných budov. Foto: Vedanadosah.cvtisr.sk

Viac ako 300 stavieb

M. M. Harminc bol mimoriadne pracovitý a talentovaný profesionál. Svedčí o tom počet jeho stavieb – vyše 300 na

V Slovenskom národnom múzeu si môžete pozrieť výstavu Hommage á M.M.Harminc až do konca roka. Foto: Beliana.sav.sk

území Slovenska, Maďarska, Rumunska, Ukrajiny a bývalej Juhoslávie. Z toho sa 121 stavieb nachádza na Slovensku, z ktorých väčšina slúži až dodnes, čo potvrdzuje jeho nápaditosť a vizionárstvo. Na svojom konte má napríklad komplex budov sanatória Dr. Szontágha v Novom Smokovci, honosnú budovu Tatranky s bohatou interiérovou výzdobou v Bratislave kde dnes sídli Ministerstvo kultúry SR, budovu Slovenského národného múzea na dunajskom nábreží, hotel Carlton - Savoy, evanjelický kostol vo Východnej, Kúpeľný dom Liptov či školu v Hybiach. Jeho úplne prvou stavbou je evanjelický kostol v Pribyline.

Budovy múzea sa zaraďujú k Harmincovým prelomovým dielam a všetky tri sú národnými kultúrnymi pamiatkami. Jeho diela prechádzali od eklekticizmu 19. storočia, cez secesiu až po modernu a funkcionalizmus 20. storočia. Časť života býval a tvoril na Liptove, neskôr sa aj s rodinou presťahoval do Bratislavy, kde ako 95-ročný zomrel. Pochovaný je na Evanjelickom cintoríne pri Kozej bráne.

Rád rečnil z veže

Zachovali sa aj perličky z jeho života. Veľmi rád napríklad rečnieval z veže kostola, alebo počas stavby usmerňoval robotníkov. V Tatrách raz preňho pripravili ubytovanie a stravu pre tridsať osôb, hoci prišiel len sám. Úradník si totiž telegram vysvetlil po svojom, slovo Harminc po maďarsky znamená 30.

S obľubou používal ako dekoračný kameň slovenský travertín – biely a sivý zo Spiša a žltý z Bešeňovej. Details okien, dverí, svietidiel, pasáže a sochárske dotvorenie – to všetko robí z jeho budov viac ako len stavby. Stavbou Stodolovie vilky v Liptovskom Mikuláši predbehol aj v dnešnej dobe oveľa známejšieho architekta Dušana Jurkoviča.

Náš Kostol sv. Margity, ktorý patrí medzi posledné Harmincove práce, je architektonicky podobný ďalším kostolom z povojnového obdobia, napríklad v obciach Terchová či Novotň na Orave. Objekt pôsobí, spolu s vnútorným výtvarným doriešením, celistvo a jednotne.

Článok bol spracovaný na základe prednášky pani Olgy Fejdiovej, rodáčky z Báčskeho Petrovca, ktorá istý čas bývala aj v Lamači. Ďakujeme pani Eve Križanovej za podklady pre tento materiál.

Kostol sv. Margity nesie rukopis M. M. Harminca.

(mag)

SAV Lamač - 35 rokov medzi mantinelmi

ŠPORT

V marci tohto roku sa zastavil športový život na Slovensku. Hokejbal nebol výnimkou a hokejbalisti SAV Lamač taktiež čakali, ako rýchlo, a či vôbec, sa pandémie preženie slovenskými ihrskami. Kto by to však bol vtedy povedal, že rok 2020 sa napokon do histórie lamačského hokejbalu zapíše veľkými striebornými písmenami. Oba naše tímy, mužský aj žiacky, totiž získali strieborné medaily.

Práve v týchto ťažkých časoch sa dožíva 35-ky naša lamačská SAVka. Veru, niet veľa hokejbalových tímov na Slovensku, ktoré sa aktívne dožili takejto méty. Ako sa to teda vlastne všetko začalo? Písal sa rok 1985, bolo to niekedy v letných mesiacoch, kedy sa partie chalanov v Lamači, ktoré už niekoľko rokov zvädzali nelútostné boje medzi ulicami, rozhodli zakopať vojnovú sekeru a spojiť svoje sily do jedného hokejbalového tímu. Práve vtedy vznikol hokejbalový klub LAMAČ, predchodca dnešnej SAVky, a začalo to tak akosi naozaj. A veľmi úspešne. Obdobie medzi rokmi 1985 až 1995 môžeme smelo nazvať zlatou érou lamačského hokejbalu!

Do klubovej siene slávy pribudli, okrem mnohých iných, dve bronzové medaily v Slovenskej extralige, zisk legendárneho Pohára Večerníka, trojnásobný triumf na

Karpatskom pohári, sedem medailových zásahov v Pohári SNP a mnoho ďalších, najmä turnajových seniorských triumfov. Nestratila sa však ani mládež - juniorské víťazstvá v Dunajskom pohári a Pohári Smeny či žiacky titul majstra Bratislavy a k tomu ešte štyri striebra navrch. Pohárov toľko, že sme ich už ani nemali kde ukladať. A to všetko len za prvých desať rokov klubovej existencie.

Po úspechoch prišli roky stagnácie

Po období plnom úspechov však postupne prichádzalo k stagnácii. Schopní a šikovní junióri dorástli na veľký hokejbal a v kategórii žiakov a dorastencov zrazu v Lamači nebolo nasledovníkov. Všetko vyvrcholilo v roku 1998 zostupom nášho klubu z celoslovenskej hokejbalovej extraligy a odvtedy, až do dnešných dní, už pôsobila iba v nižších regionálnych súťažiach. Postupne však začalo sviatať opäť na lepšie časy.

V sezóne 2007 / 2008 skončila SAVka na 3. mieste v Bratislavskej hokejbalovej lige a prišla opäť dekáda, v ktorej lamačskí hokejbalisti žali medaily ako na bežiacom páse. Všetko to vyvrcholilo titulom azda najcennejším, kedy sa v roku 2017 stali majstrami Bratislavy. To, o čo sa márne pokúšali viaceré generácie SAVkárov, sa podarilo práve tej súčasnej.

Nečakané víťazstvá žiakov aj seniorov

Od roku 2017 pracujeme v klube opäť aj s mládežou, čo už prináša ovocie. Po neuveriteľných osemnástich rokoch sa v celoslovenskej hokejbalovej extralige predstavili v roku 2019 žiaci v kategórii do 12 rokov a skončili na peknom 5. mieste.

V tomto roku sa naši najmenší hokejbalisti stali vicemajstrami Slovenska v kategórii U12. Prekonali tak doterajší najväčší klubový úspech svojich predchodcov z rokov 1991 a 1992, keď dokázali získať ešte cennejší kov, ako vtedajší senióri. Pochlapili sa aj senióri a stali sa vicemajstrami BHBL, nečakane, no absolútne zaslúžene. Postupne prekonali troch náročných súperov a nad ich sily bol až vo finálovej sérii neskorší majster, borci z Ziegelfeldu.

Čo dodať na záver? Azda iba popriať oslávencom všetko najlepšie a zaželať ešte mnoho úspešných rokov na hokejbalovej scéne. Takže priatelia, na zdravie. SAV Lamač FOREVER.

Róbert Alföldy
OZ SAV Lamač

Foto: Archív SAV Lamač

Aj váš domov môže mať Zelenú elektrinu

Petra Ježeková
environmentalistka

Objednajte si na
www.zse.sk/zelena-elektrina

 ZSE
Riešenia pre moderný domov

ALLE
reálna kancelária

Hľadáme pre našich klientov nehnuteľnosti v Lamači na predaj a prenájom. Ďakujeme za doterajšiu prejavenu dôveru.

 0948 25 00 34

Mgr. Zuzana Búliková
✉ alle@alle.sk
🌐 www.alle.sk

Nechodí vám Lamačan?

Ak nedostávate do vašej schránky mesačník Lamačan, oznámte to prosím na miestnom úrade na telefónnom čísle 02/647 80 065 alebo napíšte e-mail na adresu simoncicova@lamac.sk.

Premietanie v Kine Lamač je prerušené

Kino Lamač od októbra dočasne prerušuje premietanie až do konca roka 2020. Opätovné obnovenie premietania, v prípade vylepšenia situácie s pandemiou, plánuje prevádzkovateľ v januári 2021.

Riadková inzercia

- Opravujem, upravujem odevy. Kontakt: 0902/717 517
- Zubná ambulancia na Stromovej ulici 16 na Kramároch prijíma nových pacientov. Kontakt: 0905/662 407
- Doučujem angličtinu, slovenčinu. Deti aj dospelých, aj cez víkendy. Kontakt: 0905/222 966
- Vodoinštalácie a údržba – Ján Polák. Kontakt: 0905/627 321
- Maľovanie, stierkovanie, benátsky štuk - Radoslav Osuský. Kontakt: 0911/128 116
- Predám pascu na líšky. Kontakt: 0949/282 417
- Nevyhadzujte knihy, darujte ich nám. Kontakt: 0907/701 786
- Predám garážové státie v bytovom dome v Lamači na Studenohorskej ulici. Robo. Kontakt: 0905/211 380

Lamačan magazín Mestskej časti Bratislava-Lamač

Adresa redakcie: MÚ Lamač, Malokarpatské nám. 9, 841 03 Bratislava, tel.: 64 78 00 65. **Redakčná rada:** Slavomíra Šubrtová (predsedníčka redakčnej rady), Stanislav Babic, Pavol Čech, Matúš Harmaňoš, Petronela Klačanská, Radoslav Olekšák, Veronika Hagovská, Michal Oláh.

Redaktorka: Marína Gorghetto **Plošnú a riadkovú inzerciu preberá:** Mária Šimončíková, simoncicova@lamac.sk, **vydáva:** Mestská časť Bratislava-Lamač, Malokarpatské nám. 9, 841 03 Bratislava, IČO 00 603 414, ISSN 1338-8959, **tlač:** Bittner print s.r.o. **náklad:** 4 000 ks, vytlačené na recyklovanom papieri, do tlače zadané: 28. 9. 2020, uzávierky č. 10/2020: redakčná 24. 9. 2020 a inzertná 24. 9. 2020, registračné č. EV 3654/09. Redakcia si vyhradzuje právo na neuverejnenie dodaných príspevkov, resp. ich skrátenie, opravu jazykových, gramatických a štylistických chýb. Nevyžiadané rukopisy a fotografie nevraciam. **NEPREDAJNÉ**